

LO MESTRE TITIS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobará en tots los kioscos y demés llochs de venta de periódichs
Número solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

SUSCRIPCIÓ

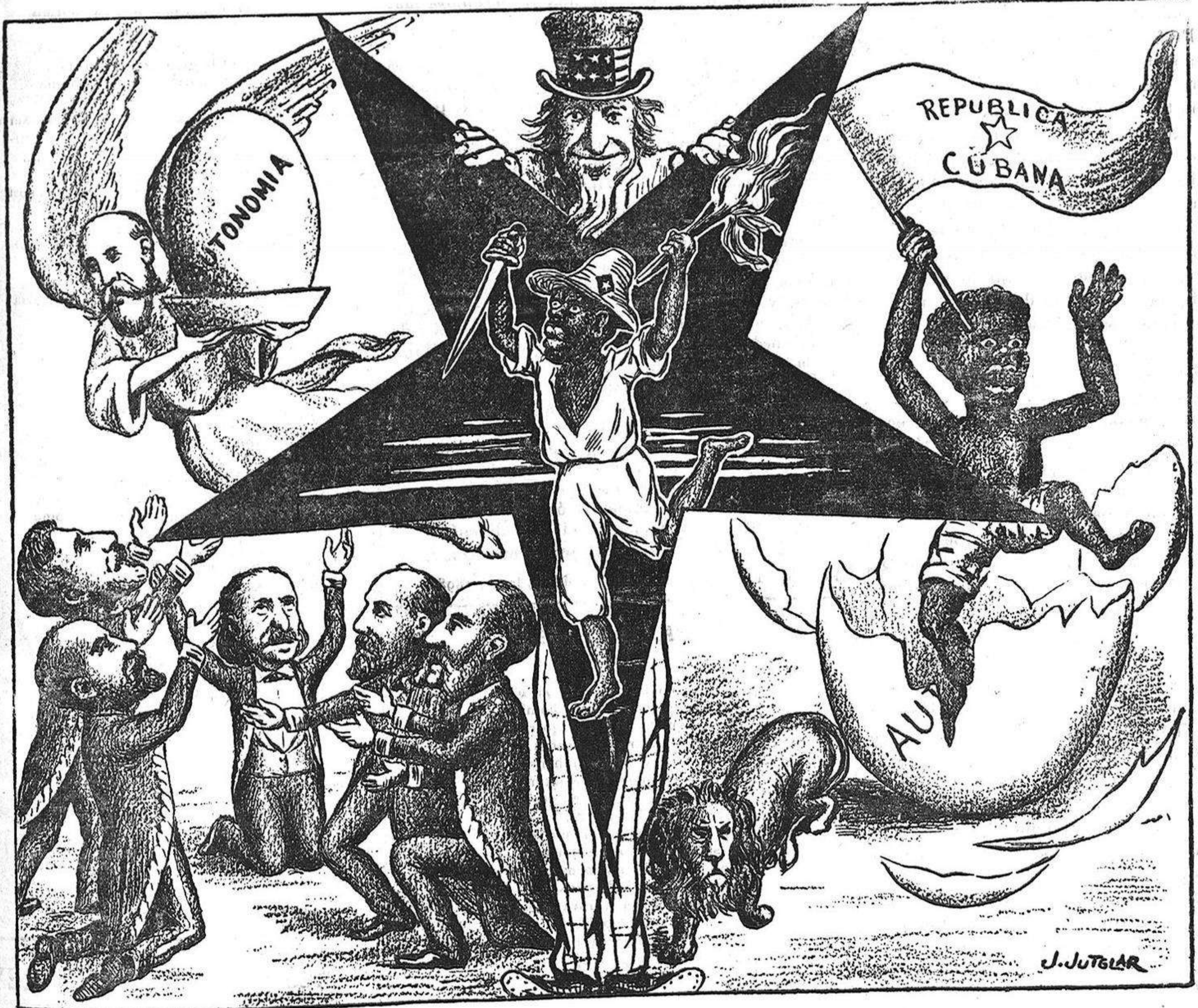
En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador.

UN OU.... DEL DIA

Als ministres cubans l'àngel... d' ayguera
els fá un digne present... ¿Será estantis?

Si 'l cova alguna truija *New-yorkina*
ja os ho podeu pensá, será.... *mambis*.

RELIGIOSA

San Pau Hermitá.

ENERA la Iglesia nostra Mare en l' aludit Sant, al modelo de vida solitaria, per haver sigut aquell lo primer de qui esmentan las historias.

Nasqué en Tebaida l' any 228 de nostra era. Als quinze anys quedá sens pares y duenyo de cuantiosos bens, mes dotat de un clar talent, penetraren en son cor las doctrinas de Jesucrist per qui sols volía viurer.

Vingué á dessidir per complert sa vocació, la persecució cruel del emperador Desio per lo qual resolgué fer despreci dels bens de la terra y retirarse al fons de una montanya, quan contava apenas vintidós anys.

Voltant per la montanya veigé una cova prop de la que hi havia una palmera carregada de dátils y á son peu una font d' aygua cristallina; aygua y dátils constituïren son aliment per espay de vintiún anys, entregat sempre á la oració y contemplació de las grandesas divinas.

Als cinquanta tres anys volgué Deu donar á comprendre la especial predilecció en que 'l tenia, disposant que cada día un corp li portés mitj pá, á igual que al Sant Profeta Elías, miracle que 's prolongá durant tota la seva llarga vida.

Al únich ser que veigé durant los noranta y un anys d' hermitatge, sigué á Sant Antón, també anacoreta, á qui preguntá: ¿Qué es lo que passa en lo mon? ¿Se fabrican encare palaus suntuosos en las ciutats antigas? ¿Hi ha encare homes cegos que adoran als dimonis, vivint en las tenebras de la idolatría?

Aquell día lo corp li portá doble racció de pá.

Al següent, sol en la cova, puig lo día avans havia demanat á Antón que anés á buscar lo manto del Bisbe Atanasi pera que li servis de mortalla, morí lo gran Hermitá, qual fossa cavaren dos lleons ab sas urpas.

Lo cap de Sant Pau, se venera en Roma.

Ja ho veyeu, estimats deixebles; ja en aquells temps hi havia sants varóns que per servir millor á Deu, deixavan los bens de la terra que consideravan com un destorb pera portar una santa vida.

¿Quáns y quéns n' hi ha avuy día que sols pensan en las riquezas! ¿Pobrets! ¿No es veritat que farán lo fatxada en aquesta curta vida, pero en la mes llarga, en l' eterna, tindrán la pega de ballar continuament un vals abrassats ab los dimonis...?

POLITICA

Avuy compleixen xixanta cinch anys que per sas ideas lligitimistas sigué expulsat del cos de Guardias de Corps, don Hermenegildo Díez de Cevallos, quan contava sols dinou anys de edat.

Mercés feren á la Causa Tradicional los lliberals ab tal lliberalada, puig que permeteren, sens que hagués de faltar á sas promesas, el que 'l jove Cevallos anés, un any després, á posarse á las ordres del gran Zumalacarregui.

Militá en las filas del Rey durant las tres campanyas, prengué part en 107 accions en las que hi recullí cinch feridas d' arma blanca y una sola de bala.

A tan lleal soldat conferí 'l Rey diferents voltas cárrechs y missions de confiança, y morí abrassat á la bandera del Dret als 77 anys de vida, en Madrit, lo día 2 de abril del 1891.

Al presentarse devant del Etern Tribunal, ¡de quinas alegrías deuen gosar las ánimas dels justos que poden mostrar un llarch memorial de sacrificis, de abnegacions, de sufriments y persecucions per la justicia!

MEMORIAS PÓSTUMAS DEL 1897

STIMADÍSSIMS deixebles... del Mestre Titas: Y no os dich deixebles meus, perque si be jo conto ó tinch tants ó mes anys que 'l vostre Mestre vell, jamay he exercit lo cárrech de Professor, sent aixís que soch amich de molts haventse reduhit sempre mas aspiracions á posar un que altre granet de sorra al edifici que ab dalé que anamora aixecan los tradicionalistas á l' infortunada Espanya.

Per lo tant, de mí no 'n podeu esperar mes que consells de pare y alguna reflexió que, á l' hora de recreu que se os proporciona en aquesta celebrada escola, procuraré sovintejar ab l' ajuda de Deu y 'l permís dels vostres honorables catedráticos.

Com á composició de lloch de lo que avuy he resolt exposarvos figureuvos un según Paradís terrenal en 'l que no hi falta la serp temptadora, la dona per temptar (vull dir, ser temptada) y l' home que també ha de caure.

Sens dubte que no atinan quina será aquesta nova serpent; pero jo que ho sé prou de bona tinta, perque 'm vaga de palparho ab una llarga experiencia, tinch de dirvos que la serpota se sol trasfigurar en tocino y la dona que tot garlant (com á Zaragoza saben) ha sucumbit (ó millor, ha fet sucumbir) te 'l nom d' un moro petit qu' es igual á: Moret. Aquesta mala púa, enllemnada ab la poma autonómica, ha tirat del curdill d' un ninot, que tot *gastantse* may s' acaba, 'l qual ha baixat lo cap com que digués: amén.

Aixís s' ha consumat lo crim que 'ns condempnará á ser esclaus d' una colla de porchs si acás no ve ben depressa un Redemptor qu' escombri tota la inmunidia en que se 'ns aménassa enlloarnos.

Tots sabeu que aquest ser providencial que ha de lliurarnos, per mes que de part de las serpotas vestidas d' home s' hagi vist objecte de befas y escarnia sens compte, nos estima fins á volguer derramar la seva sanch, si convenia pera 'l poble escullit y sols espera que la plenitud del temps sia arribada pera fer una complerta neteja d' aquets moderns escribas y faritzeus, qu' empestifan la nació un jorn mare de sants, y sentar á la justicia en son trono restaurat.

Apa, minyóns, jo no os tinch pas de repetir de quins medis vos heu de valdre per apressurar 'l día de la verdadera restauració.

Si jo no 'm puch ja moure ab lo delit juvenivol que fa trenta anys m' esperonava á trevallar á dintre y fora de la Patria per la Causa tres voltas santa, feuho per mí avuy vosaltres, y entretant, fins que Deu me talli 'l fil de la vida, ó be aniré cantant ab la meva sensomnia, de la que fa temps procuro arrancar notas de sabor tradicional, ó be de tant en tant anireu sentint ma veu que os crida á meditació.

LO SENSOMNIER DEL RIGAT.

Roda (terra d' ahont descendeix en Moret) Janer, 1898.

LA BOINA

¡La boina! Veusaquí 'l moble qu' es segóns mon paré humil millor que 'ls barrets y gorras ab que 'l nostre cap cubrim.

No 'n faré molts llohansas perque es l' honrés distintiu que tan en pau, com en guerra solen portar los carlins; puig que avuy ja se la posan hasta aquells homens tan vils que lliberals s' anomenan, sent de la patria butxins.

Quan avuy ja 's trova estesa per tot lo nostre pahís, perque la compra tot bitxo sense miras de partits, senyal que ofereix ventatjes y que se 'n trau lo profit que ponderar desitjo are, senyor Mestre, ab son permís.

La boina es un tros de roba

bona ó dolenta, es á dir, dolenta, comprantla un pobre; bona si la compra un rich, perque 'l pobre, per supuesto, també pot tení 'l gust fi, pero ha de dir molts «no encares» perque li falta el pistrinch.

La boina que, portant capa, fa un efecte molt bonich també causa molta gracia, duhentla ab vestit d' istiu.

La boina escou á aquell jove que 's passeja presumit y també al vell venerable que apenas se pot tenir.

Lo senyor que va de viatge y te un sombrero molt fi, si en lloch seu se posa boina, se escapa de molts perills.

Pel qui 's trovi á dins d' un carro y perque ha perdut la nit voldría dormí una estona, la boina fa de cuixí.

Quan s' arriba á alguna Iglesia ó s' assisteix á un «meeting», boina es en lloch de sombrero preferible per molts fins:

perque si de cas hi ha pressa y un du barret, desseguit ab una empena li esclafan, si á mes no li omplen d' estrips; pro ab boina... per mes que pitjin y li premsin com rahims se sap sortir del apuro sens veure 's en compromís: se la fica á la butxaca y passa per entre mitx y encare primer que 'ls altres la feyna pot enllestir.

Si un es lleig y porta boina fa 'l posat mes aixirit y si acás es melancólich sembla que no está tan trist.

Nens, nenas y senyoretas contan en los seus vestits la boina, que dels que portan es l' adorno mes bonich.

No sé perque 'ls biclístas, sent la gent dels requisits, no 'n portan, ja que la boina s' acomoda á tots estils.

Si un perque te 'l nas molt ample se veu mitj avergonyit, ab la boina... de cert modo.... lo farà semblar més prim.

Si un es llarch que toca als sostres ab barret, no tindrà fi; que 's posi una boina ayrosa y será molt més petit.

Tot aixó ho diu lo meu avi qu' es vell de refrans antichs: la boina á n' aquell que 'n porta lo fa ser mes expedit.

De la boina ningú 's pensa las cosas que 's poden dir, y aixó que no costa gayre, perque es moble molt senzill.

Voste, senyor Mestre Titas, ja ho devia entendre aixís, quan va pintarnos ab boina l' any qu' encare es molt petit.

Vosté, senyor Mestre Titas, á mí 'm sembla qu' es tan viu, que á aquest any li posa boina no sols per entreteni 'ns, sino perque veu las cosas baix lo prisme mes carlí, y creu que, rebent pallissa, tots los pillos de Madrit, ans aquest any no s' acabi cantarém tots los carlins, alsant gojosos la boina qu' es lo nostre distintiu.

També jo espero aquest día; també aquest es mon desitj: l' ocasió fos ja arribada, no 's perdria pas per mí.

MES REGALOS DELS REYS

Sapiguent lo MESTRE TITAS que aquest any los Sants Reys, además de fer sa visita anyal á las casas

3'50 pessetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA

A 16 tintas. 79 per 55 centímetros

ahont hi ha quitxalla, haaían visitat també als noys macos qu' en Espanya manegan las cireras, procurá informarse y enterar á la vegada á sos deixebles de quins havían sigut los regalos fets á nostres polítichs. Pro, com que per falta material de temps, no pogué 'l senyor Mestre donarnos de aixó noticias complertas, allá van los demés datos qu' em pogut fins are recullir.

A n' al *nen gran* y á *sa mare* 'ls han portat un tren molt lujós ab la caldera de la máquina ja encensa pera fer un llarch viatge á l' Austria. ¡Bon vent!

A n' en Primo de Ribera: una tobollola pera rentarnos la cara ab un drap brut.

A n' en Pidal: un jou pera junyirse ben estret ab en Silvela, á fi y efecte de llaurar tots dos pel mateix cantó.

A n' en Weyler: un llibre titulat *Art de nadar y guardar la roba*.

A n' en Blanco: uns papers autonómichs molt flamans, pero que havent hagut d' anar tants días per sobre l' aygua, han arribat á sas mans tan molls que per res li serveixen.

A l' Aguinaldo no li han dut res, ni falta que li feya. Ab l' *aguinaldo* que li regalá 'l govern per Nadal ja 'n te prou y de sobras.

A n' en Mac-Kinley: com que 'ls porchs no gastan sabatas no n' ha pogut posar al balcó y per lo tant, s' ha quedat *in albis*. Lo mateix li ha passat á n' en Woodford.

(Los republicans gastan ferraduras y per consegüent tampoch han pogut treurer la sabata á la finestra.)

A n' al Ministre de Hisenda: una ullera de llarga vista pera mirar si en cap recó d' Espanya hi ha encare algún céntim. També ha sigut obsequiat ab una premsa de gran potencia pera acabar d' exprimer lo such dels contribuyents.

A n' en Correa: un aparato del Raigs X pera penetrar fins al fondo del cor de 'n Weyler y cerciorarse de quinas son sas secretas intencions.

A n' en Nocedal: una planxa ab la inscripció (R. I. P.), pera tapar los consumits del partit integrista.

A n' al poble espanyol: una careta ben forrada perque no li caygui la cara de vergonya per las quinas li fan passar los seus governants.

¿Y á n' al MESTRE TITAS? Entre altres cosas li han portat un nervi de bou que val un imperi; perque cada fiblot qu' ha de dar als liberals els hi ha de fer tornar l' esquena blava.

UN DEIXEBLE DE MANRESA.

te aprop seu una estrella, y que 's coneix baix lo nom de *estrella polar*.

Sí, estimats deixebles; aquesta colla de *estrellas polítichs*, describeixen circols alrededor de l' *Olla*, y aquest moviment general, com el de las *celestes*, s' axecuta sobre un punt fixo, que be 'n podem dir *monarquía parlamentaria*, especie de *polo* que acompaña sempre en Martínez Campos, qu' es una *estrella polar* de las mes estrelladas.

Poca atenció se necessita per assegurar-se de que 'l major número d' astres que en el cel estan escampats, conservan sempre la mateixa posició relativa; per manera que sempre es el mateix l' aspecte que presentan, y 'ls grupos que forman tenen sempre idéntica figura. Y la cosa es clara. Lo mateix que en lo firmament polítich, en el qual la major par d' *astres* conservan sempre la mateixa posició relativa, sempre presentan el mateix aspecte y tenen els grupos idéntica figura. Díguinse fusionistas, díguinse morretistas, ó silvelistas ó romeristas, son animals de la mateixa casta, els guían iguals instins, son igualment.... honrats y 'ls cegan las mateixas concupiscencias.

A mes de aquests *astres* fixos, n' hi ha d' altres que describeixen, al recorre 'l cel, líneas casi circulars qual centre es el Sol, als quals s' ha donat el nom de *planetas* ó *cossos errants*. Alguns d' ells apareixen ó desapareixen en épocas determinadas.

D' aquests sí que l' espay polítich n' es plé; al rededor del *Sol-Sagasta* giran una colla de *cossos errants* qu' es un fástich. Apenas surt del Orient aquest escalfador *Sol*, que ja 'ls *planetas*, seguint son marcat camí per lo *rey-astre*, s' escampan per tot arreu, y ¡ay! del lloch ahont fa sentir-se la seva influencia gubernativa. ¡49 *cossos errants*! ó siga, 49 manxiulas aplicadas al clatell dels pobres habitants de la terra, de aquesta especie d' *olla celeste* penjada en l' espay, que gira sobre d' ella mateixa en 24 horas, y que verifica lo seu moviment total de traslació en 365 días, ó siga en un any.

De modo, estimats deixebles, que sols son apariencias el moviment del cel y 'l moviment del sol; son errors de nostre sentit que la rahó deu rectificar.

¡Pot ser sí, aymats deixebles, que us pensavaho que nosaltres feyan ballar al cel y al *Sol*, y á tot lo sistema planetari! Donchs, no, noys. No sols el cel ens fa ballar á nosaltres, sino que 'l *Sol-Sagasta* se permet igual luxu, y tan es que li donguém la cara durant lo día, com el trasero durant la nit; ell ens fá ballar la pavana, s' ens passeja cada 365 días, y encara devegadas se mofa de nosaltres tapantse la cara ab la lluna....

La oració; noys, que es tart.

Per ara en Correa acaba la *corretja*. Y se las dona de *valiente*, ans de caure del ministeri com una pilota.

No es estrany. Figúrintse vostés que li diuhen que no pot ostencar cap creu per mérits de guerra.

Qu' es pitjor que dirli.... cul d' olla. En cambi en Weyler te creus per crucificar á tots los ministros de la regencia.

Y fins ne te una per penjarhi las institucions y tot.

El *Basco* ha publicat un preciós número dedicat á commemorar la jura dels furs en Guernica en 1875. Inserta un preciós autógrafo de don Carlos.

Sembla que la unió conservadora será un fet dintre poch temps.

Ho crech molt be. Figúrintse vostés, que aquesta unió, lo mateix interessa á uns que als altres.

Convé als conservadors perque, dintre poch, puguin formar ministeri.

Convé als fusionistas perque 'ls es necessari un partit per rellevarlos, y puguin descansar de las fatigas de la digestió.

Avuy los governs son poch duraders.

Y l' un tira la pilota al altre.

Y la comedia continúa en pau y gracia.... de las institucions.

A tots los que s' han dignat felicitarlos ab motiu de haver sigut honrats ab un telegrama del Rey, doném las mes expressivas gracias.

Sabíam ja que nostra conducta era del agrado dels nostres respectables gefes. Avuy mes que may redoblarém nostres esforços en defensa de la Causa, y encar que humilt y pobreta nostra empresa, roija y jove es encar nostra sanch per derramarla tota en aras de la Religió, de la Patria y del Rey.

LA FARSA PARLAMENTARIA

Allí ahont el parlamentarisme es una veritat y la monarquía una simple decoració; en Inglaterra, Bélgica é Italia, etc., etc.... las lleys menteixen al pendre la forma de manifestacions de la voluntat real, puig emanan del Parlament, y serán promulgadas vulgui ó no vulgui 'l rey.

Los ministros menteixen quan se valen de la forma usada: "por orden de S. M. hacemos esto".—Según orden de S. M. nos abstenemos de aquello".—Tenemos el honor de aconsejar á S. M. tal ó qual cosa". Saben, y tot lo mon ho sap com ells, que 'l rey no ordena, que no tenen res que aconsellarli, sino que son els ministros qui determinan, que 's presentan á Palacio ab los assumptos despatxats independentment de la voluntat del rey, obehint aquest sens resistencia las miras y resolucions del Parlament y del Govern. El rey, en fi, menteix quan, al dirigir-se als representants de la nació, emplea la primera persona perque 'l seu discurs del trono expressa, no sas propias ideas, sino las de aquells que l' han escrit y posat en sas mans acabat del tot, pronunciantho éll del mateix modo que un fonógrafo repeteix las paraulas que 's digueren en lo seu embut-receptor.

Menteix quan diu que 'l Jefe del Govern es l' home per éll elegit, puig que, de fet, no te llibertat d' escullirlo al seu gust y deu acceptar aquell que la majoría d' un partit li imposa, encare que éll lo detesti; menteix, per últim, en cada nomenclament, en cada decret, en cada acte de govern que autorisi, al ferlo passar com á propia resolució, puig tots los actes que realisi li son prescrits pels ministros y 'ls firma, repugnantli moltas vegadas.

¡Lluhits están los pobles que 's rejeixen baix aquest funest sistema!

Que es una especie de comedia bufo-nacional en la que 'l rey desempenya 'l paper de pallaso.

A.

UN DESENGANYAT

(DIÁLECH)

—¿Qué tal, Simó? ¿Cóm aném?
—Ola Nasí; ja ho pots veure; tinch lo temps d' alló mes just, prompte va á tocar l' esquella, y en ser feta la senyal, qui no es á dins ja no entra; per xó vaig tan escamat,

LLISSONS DE GEOGRAFÍA

Cosmografia.

A observació mes sencilla 'ns demostra que tots los astres ó 'ls punts lluminosos escampats en el cel, giran al rededor de la terra en l' espay de un día y una nit.

En efecte; observém que 'l mes visible entre ells, el *Sol*, s' alsa per un costat anomenat *orient*, ó *levant*; recorra l' estensió del cel y s' oculta en l' altre costat anomenat *ponent*, ú *occident* y torna apareixer en l' *orient*.

Procuraré demostrarvos'ho de una manera mes manifesta.

Figuremnos que la terra es una especie d' olla del pressupost alrededor de la qual giran, en l' espay de unas legislaturas, tota aquesta innumerable caterva de polítichs, mes ó menos lluminosos. Lo mes visible entre ells, en *Sagasta*, qu' es una especie de *Sol*, s' alsa pel costat del *Orient*, recorra la estensió del poder y s' oculta després en l' *occident*, ó siga en la oposició, y torna apareixer mes tart en lo palau d' *Orient* revestit de aquella magestat que enclou la presidencial cartera.

Així sucseheix ab totas las estrellas; un creu que describeixen circols alrededor de la terra, y aquest moviment general pareix que s' axecuta sobre un punt que permanece fixo, al qual s' anomena *polo*, que

ADA, senyors; ja sabém que l' Aguinaldo, segóns diu un periódich, ha cobrat la friolera de 2,000.000 de pessetas (filipinas s' entén), mediant la entrega de tots los fusells que prengué en Cavite y la rendició de 15 mil homes.

Ara no mes falta que 'ls homes fossin de.... cartró, y las armas.... de canya.

Que tot podria ser. Lo que no será, de segur, que 'ls 400,000 pessos fossin de chocolate.

Sino de plata de lley. En lloch de ser de.... plom, y que en lloch de ficals'hi á la butxaca, els hi haguessin ficat.... al cervell.

Estrada Palma ha dirigit una carta al *New York Herald* en la qual, comentant la mort del coronel Ruiz, diu, que la sang del antedit coronel, ha de caurer, en tot cas, sobre 'ls caps de 'n Blanco y del seu secretari senyor Congosto, nó sobre 'ls insurrectes. No del tot, pero Estrada Palma dirigeix be l' apuntaria.

Deyem be al afirmar que 'l manifest de Weyler portaria cúa y que donaria joch.

DE DON CARLOS DE BORBÓN 3'50 pessetas

Pe 'ls de fora, més 0'50 pta. per certificat y franquetx.

que fins passaba sens veure 't.
—Ab tú vinch, y mentres tant
parlarém una miqueta
y 'm dirás que tal te va
tot alló del *anfítèntich,*
democrat-bilateral
conmutatiu y altres herbes.....
—Nasi, 't prech que no 'm recordis
eixas coses tan funestas.....
que al últim ja n' he quedat
ben desenganyat per sempre.

Los que més las predicavan
m' han acabat de convencer
tan clar, com la llum del sol,
ab sos fets y ab sos exemples,
qu' élls, en busca tan sols van
de lo que a n' ells interessa;
xo és; cruspirse bons talls
y campá ab l' esquena dreta.
Aixó ho estém contemplant,
y fins hasta ho palpém sempre;
en logrant lo desitjat
prompte ens han portat á vendre.—
—¿Veus? al últim s' ha complert
lo que tant, Simó, jo 't deya;
«No 't deixis entabaná
de llibertats embusteras,
llibertats! sols del embut
plenas de *llet y vilesa.*
tots aquets que avuy t' ensalsan,
sols buscan lo candelerero.....
y en sé á dalt, veurás que 't diuhen,
si te he visto, no me acuerdo.

—Sí, Nasi, tot s' ha complert
pé á pá lo que tú 'm deyas;
tots s' han ben *caragirat;*
lo *cacich* los va *compendrer.....*
y donánloshi un *babó.....*
sels feu seus, com ja ho preveya.
Are, sent dels del turró,
noy no 'ns volen pas conèixer;
com que avuy élls ja van *tips.....*
no 's cuydan dels que pateixen.—

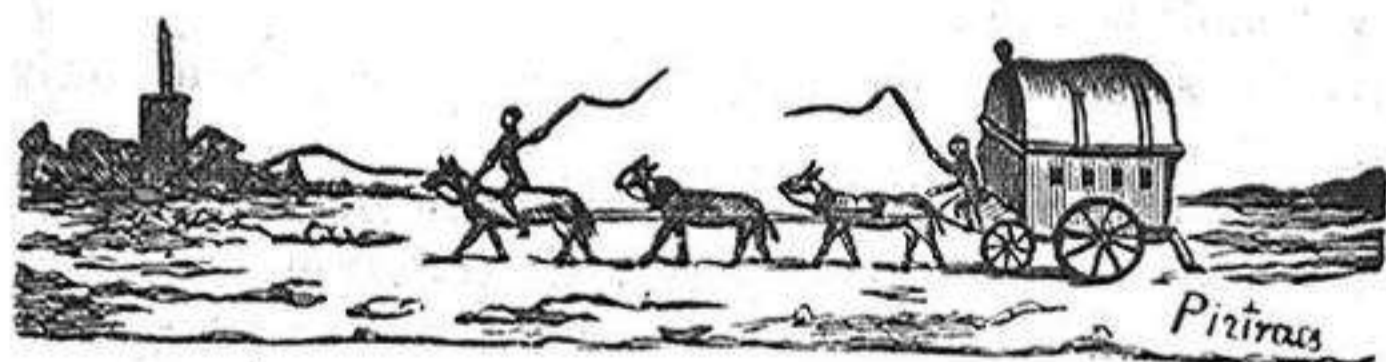
—Aixó, en élls, ja es natural.....
sense ideals ni consciència,
tan faltats de convicció
com sobrans de falsa pensa,
n' es son ídol l' interès,
y son Deu n' es la superbia.
Deixeulos sols figurá.....
y veuréu que 'n van de tiessos,
si ans portavan barretina,
are 'n gastan gay sombrero.
y levita y calsat fi
y hasta guants d' alló mes *extra,*
sens faltar, per fi de festa,
la *mangala* del *cacich.....*

Per l' *arrós,* tot ho abandonan;
y aburrint, fins als amichs,
no es estrany que poch s' hi pensin
en penjá 'l *gorro fregit.....*

—Aixís ho han fet, rediantre,
aquells homens tan *formals*
carregats sempre d' *utópias*
y *sinalagmaticans.....*
ja 'n tindré bona experiència
del seu modo de *jugar.*
¡Ay, *República Espanyola*
bell insomni d' homes farts
ja 't dich jo qu' estás ben fresca
si aquets tals 't han de salvá!»

— Aquest diálech portaven
dos obrers, lleysals companys,
diferenciats en ideas
altre temps y avuy juntats.
L' un de cert carlí 's preciava;
l' altre, avants, de *federal;*
pero avuy, tots dos militan
ben cofoys, en nostre *camp.....*

Lo deixeble, PEPET DE LAS POMAS.

CARTAS DE FORA

Agramunt, 7 de jener de 1898.

Estimat senyor MESTRE en Jesús y María: Avuy comensarém á pujar al campanar d' aquesta vila; ens enflarém per las *torretas* y observarem que per pujar á veurer las campanas, tindrém de passar per sobre uns taulons, com aquell que passa 'l pont del Entorn, ab perill de trencarnos las costellas. Mes, com lo municipi deu estar en miseria, encare que cobri dels comsums, del matadero..... tothom se mossega 'ls punys y 'l *tinglado* no s' arregla.
També observarem, senyor TITAS, que 'l capsal de la

campana anomenada de Nostre Senyor está en malísimas condicions. Se diu que una comició municipal aná á trobar al senyor que ells saben y jo vull dir per fer una componenda á lo que 'ls contestá que..... á Tarragona manxavan sota l' orga.

Y ara va una pregunta á las autoritats passadas y presents. Per permetrer á la quitxalla y als de la flamerada que fessin fer lo ximple á las campanas totes, allá passada la octava de Corpus, mentres la *murga* volta per carrers y plassas tocant la Marsellesa, l' himne de Riego y la marxa de Garibaldi çanavan aquells papanatas á demanar permís á aquell senyor tan respectable?

Apa, sabis enlletrats y aixerits; preneu aquestas castanyas. En fecha no llunyana, no faltá un alcalde dels mes burros que autorisá que 'ls músichs anessin á insultar, ab la Marsellesa y l' himne de Riego, al senyor Ramón Bonet, sols per haver comés lo delict de queixarse en la prempsa, de aquelles ximplerías.

Admirém tots, als *sabis* de Agramunt, y formin d' ells lo concepte que 's mereixen. Son un' aixám de *Riegos* y *Garibaldis,* á qui 's demanarán los comptes ben prompte.

De vosté afectísim s. s. q. b. s.

SEBA QUEROLET Y SALSA.

Carta oberta

Seu d' Urgell, 7 de jener de 1898.

Molt estimats conciuatans: La primera y principal obligació vostra, es sens dupte la educació cristiana de vostres fills, puig que així ho dicta la lley natural y ho mana la lley divina en la exprecció del nostre Catecisme. Si son bons cristiáns, serán bons fills y 'l vostre consol, del contrari serán vostra pesadilla hasta la mort, y pot ser hasta després d' ella. Sentats aquests principis tan evidents com dos y dos son quatre, é interessantme jo per vostre benestá, no solament temporal, sino etern, vaig á senyalarvos los dos principals escolls ó precipicis que per vostres estimats fills y germans meus en Cristo existeixen en aquesta ciutat.

Lo primer vos lo han demostrat ben clá y catalá las set cartas que desde nostra ciutat s' han publicat en aquest valent senmanari. La publicació de ditas cartas, han donat per resultat la separació absoluta de tots los elements ortodoxos, aixó es, de tots los que tenfan algún centim de moralitat y vergonya.

Me consta que hi ha dos *Sucios Catilinas* que están passejant pels salons de aquella casota, y ab benaplácut del Triumvirat, la bandera de la immoralitat y llibertinatje hasta'l non plus ultra.

Y aném, ara, tapats los ulls y orelles, al altre foco de immoralitat, situat en lo carrer dels Canonjes. Los senyors habitants de aquesta casota, ignoravan tal vegada que, Lo MESTRE TITAS, á la missió que te de descobrir y atacar als enemichs solapats de la Iglesia, que son los católichs lliberals, uneix també la de atacar als enemichs declarats, ó sía, als lliberals condemnats mil vegadas per la mateixa Iglesia.

Y vetaquí perque avuy, després de haber denunciat al llop ab pell de ovella, denuncia també al llop sense disfrás. Ja 'ns ocuparem de aquest senyor llop. Pero, avuy, basta dir que es un senyor que li agrada blasfemar, estirar la orella al.... *ruch,* pujar al.... *monte,* ballar y fer teatro á la *vermelló* y á la verdó..... etc

De tot lo qual, pares que estimeu als vostres fills, si voleu que siguin bons, que hi hagi pau, tranquilat, *peles* y bons aliments, debu privarlos d' entrar en aquestas dos cloacas de inmundicia de las quals es impossible que 'n surtin nets, bons y honrats y ab los quartos á la butxaca, com hi han entrat.

Per conclusió, os diré que mireu la historia particular y pública dels directors de ambas casotas, y os convencereu que, sent uns mals abres, no poden donar bons fruys.

No vull ser mes explícit perque 'm sembla que ja m' entendreu.

Se despedeix de vosaltres vostre humil y ayment conciuatadá, hasta un altre día.

UN URGELLÉS.

Tarrassa, 1 de jener de 1898.

(GEROGLIFICH)

Busqueune firmas, feune una llista que sigui llarga, com mes, milló, y si no 'ns donan lo que 'ns agrada prompte presento la dimició.

No sigueu tontos, moveu bronquina que si *aquells* marxan, ja estarém bé; podrém portarne *mánegas* amplex sens por que 'ls amos ens diguin ré.

¡Xiulá un monólech qu' es tot de sucre..... vol molta barra! No pot anar. Si acás ens negan la expulsió *seva* tots dessaguida n' hem de marxar.

¿Y aquell gros robo del llibre..... á *ases.....?* ¡Sembla mentida! ¡No ho fá ningú!... ¡Pocas vergonyas! Aquí hi ha *bruijas,* jo ja ho dich sempre y es ben segú.

Si acás no escoltan las nostras queixas que 'ns passin ratlla, Junts fundarém á gust un Centre Catalanista y guerra encesa contra ells tindrém. Jo seré l' amo; y desde casa

ab la má xena, dirigiré.
Si lo que us mano, feu, jo us prometo
portar los *Ferros.....* á cal ferré.

CALMA XICÓ.

Castellar, 8 de jener de 1898.

Estimat senyor MESTRE TITAS: Ja recordaré que en ma última li deya que no tenia contracta ab ningú per si li convingués utilizar los meus serveys; y veient que vosté no m' utilisa y 'ls meus colegas de aquest poble no 'm donan motiu per fer un punt dels meus y desitjant feyna del meu ofici, escrich la present exitant á n' en Flistis que digui alguna cosa sobre los *documents* que trobá en la *sepultura,* puig me sembla que sería molt convenient que, en lloch de ser illuminats per la mala llum de una *llantia,* fossem illuminats per la hermosa claror d' un hermós sol y que digués que son aquells *recibos* de que 'ns parlá temps enrera, de lo que va insinuar dels *expedients* y de lo que hi há sobre *matrículas.*

Y en Nas-fregas que digui també com segueix aquell *carruatje* de las campanillas, y en Flis y Flast que ha fet de las *xurriacas,* y el *mistich* Laus Deo que expliqui que es alló que corra de si el pare predicador va anarsen tan irritat de aquest poble perque, després de no haber assistit casi ningú á las funcions de Iglesia y alguns, sols per criticar la seva autorizada paraula, arriant la canalla á insultarlo per los carrers. ¿Y l' Aranya? ¿Que está malalta encare? Me sembla que ab los días que han passat desde la seva caiguda ja podría estar feta la soldadura de la seva cama, si 'ls facultatius acertaren la cura.

Animo, senyor TITAS. Tregui la son de las orelles als seus deixebles de aquest poble y que rasquin, que matxo parat, no tira.

Sigui dit ab tot lo degut respecte als meus companys, encare que no 'ls conech á tots.

Sens mes, mani y disposi de la espasa de

LAGARTIJO.

XARADA

La primera es una lletra
y bon aliment *segona,*
dos prima, per escriptori
y el total es nom de dona.

GEROGLIFICH

:: MARS
SO SO SO
+ VI GI

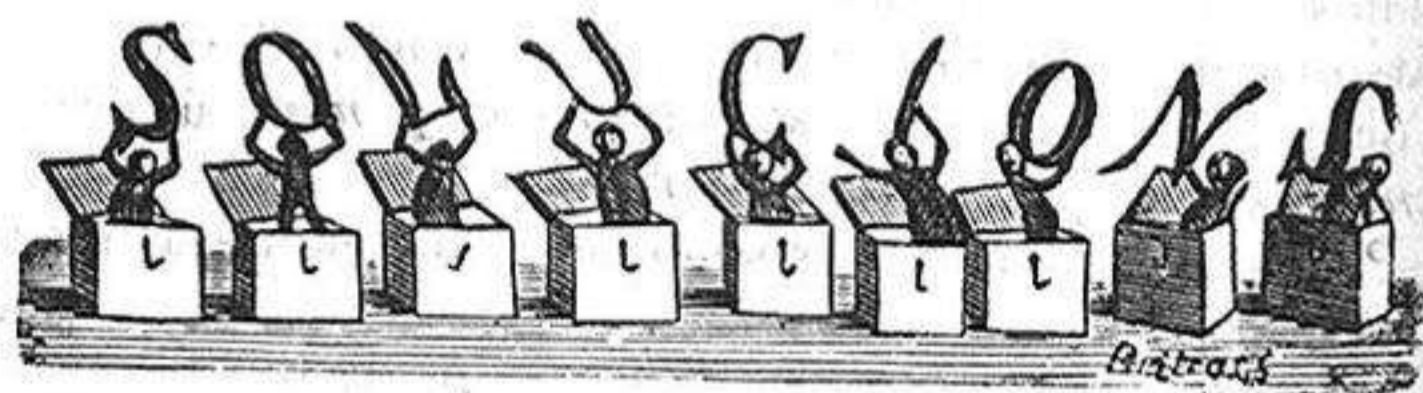
UN ¡OLÉ! SA.

CUADRO MATEMATICH

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Sustituir los punts per números que sumats horizontal y verticalment, donguin el total de 15.

J. MONTSERRAT.

Xarada: Candidatura.

Rombo: BARRA
CERTA
PERAL
TESTA
BARCA

Xaradas rápidas: 1.ª Cánovas.

" " 2.ª Casino.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.